

ПТУШКАГАДОЎЛЯ

УДК 636.597.033

М. Ц. ГАРАЧКА, С. В. КАСЬЯНЕНКА

МЯСНЫЯ ЯКАСЦІ ГІБРЫДНЫХ КАЧАНЯТ

Вытворчасць качынага мяса ў Беларусі здзяйсняецца ў асноўным за кошт расплоджвання пекінскіх качанят кросу Тэмп. Селекцыйна-племянную работу з дзвюма лініямі гэтага кросу праводзяць селекцыянеры Беларускай занальнай доследнай станцыі па птушкагадоўлі (Мінская вобл.) і Альшэўскага племптушкаводства (Брэсцкая вобл.). Гібрыдныя качаняты кросу Тэмп у сямітыднёвым узросце дасягаюць жывой масы 3,0 кг пры затратах корму на 1 кг прыросту 2,9—3,1 кг [2]. Інтэнсіўны прырост жывой масы ў пекінскіх качанят звязаны з назапашваннем тлушчу, з прычыны чаго ў птушкаводаў выклікалі цікавасць мускусныя качкі, мяса якіх больш поснае. Мускусныя качкі лёгка прыстасоўваюцца да розных кліматычных умоў, яны больш вынослівыя за іншыя пароды качак і могуць зусім абыходзіцца без вадаёмаў [4]. Асноўнымі ж фактарамі, якія стрымліваюць рост вытворчасці мяса мускусных качак, з'яўляюцца больш працяглы тэрмін вырошчвання, чым пекінскіх, і ярка выражаны палавы дэмарфізм, а значыць, і розныя тэрміны здачы на мяса самоў і самак. Павелічэнне асартыменту качынага мяса за кошт расплоджвання міжвідавых гібрыдаў—мулардаў звязана з цяжкасцю іх атрымання з прычыны нізкай апладняльнасці яек пры скрыжаванні мускусных качараў з пекінскімі качкамі. Аднак мяса мускусных качанят і мулардаў выгадна адрозніваецца ад мяса пекінскіх качак паніжанай колькасцю тлушчу ў тушцы і вельмі добрымі смакавымі якасцямі [1, 3].

У эксперыментальнай гаспадарцы станцыі былі праведзены доследы па вывучэнні мясных якасцяў гібрыдных мускусных качанят і мулардаў у параўнанні з чыстымі лініямі мускусных і гібрыдных пекінскіх качанят. Гібрыдных мускусных качанят спалучэнняў WX і ZX атрымлівалі шляхам спароўвання 10 качараў лініі W і 10 качараў лініі Z са 120 качкамі мацярынскай лініі X, якія гадаваліся ў 20 селекцыйных гнёздах. Для атрымання мулардаў выкарыстоўвалі сперму мускусных качараў дзвюх французскіх ліній W і Z, якой асемянялі 60 селекцыйных качак лініі T₂ кросу Тэмп.

Гібрыдных качанят і мулардаў да 21-дзённага ўзросту гадавалі сумесна, затым паасобна па полах. Найбольшая жывая маса ў 77-дзённым узросце была ў самоў ліній W і Z (адпаведна 3749 ± 137 і 3718 ± 74 г), па якой яны пераўзыходзілі сваіх равеснікаў мацярынскай лініі на $294 - 325$ г ($P < 0,05$). Жывая маса самак бацькаўскіх ліній была роўнай $2206 + 35$ і $2222 + 57$ г, а мацярынскай — на $113 - 129$ г ($P < 0,05$) менш. Гібрыдныя самцы, атрыманыя ад скрыжавання ліній W і X, у 77-дзённым узросце дасягалі жывой масы 3639 ± 147 г, а самкі за 70 дзён — 2215 ± 82 г. У гібрыдным спалучэнні ZX гэтыя паказчыкі адпаведна склалі 3571 ± 72 і 2034 ± 36 г. Муларды спалучэння WT₂ у 63-дзённым узросце мелі жывую масу 3411 ± 42 г, па якой яны пераўзыходзілі мулардаў ZT₂ на 55 г.

Таблица 1. Мясные явасці качанят

Група доследу	Лінія, спалучэнне	Узрост, дзеён	Жывая маса, кг	Выхад патрашонай тушкі, % ад жывой масы	Выхад ядомых частак 1/2 ад патрашонай тушкі	Мышцы, % ад патрашонай тушкі	Склад асноўных ядомых частак, % ад патрашонай тушкі			
							мышцы грудзей	мышцы ног	мышцы тулава	скура з падскурным тлушчам
1	W×T ₂	♀	2,89	65,7	83,4	40,9	13,7	14,3	12,9	28,9
			3,38	64,8	84,4	45,1	14,6	16,7	13,8	24,4
2	Z×T ₂	♀	2,90	65,2	89,1	43,5	14,1	16,0	13,4	29,4
			3,28	65,2	82,5	43,2	15,1	15,2	12,9	25,1
3	W×X	♀	2,16	63,9	86,3	46,8	19,3	14,5	13,0	25,8
			3,68	64,8	82,1	43,5	14,6	17,2	11,7	25,1
4	Z×X	♀	2,02	63,4	83,3	48,4	18,4	15,9	14,1	22,9
			3,45	63,5	83,9	43,6	13,6	17,8	12,2	25,0
5	T ₁ ×T ₂	♀	2,65	58,5	81,2	35,5	11,3	12,9	11,3	31,1
			2,97	61,3	84,5	36,0	13,2	13,0	9,8	33,4
6	W	♀	2,14	62,6	86,8	46,5	16,6	15,5	14,4	23,8
			3,45	65,8	77,5	44,0	13,3	16,9	13,8	21,4
7	Z	♀	2,06	63,3	83,6	48,5	17,7	17,0	13,8	22,3
			3,34	63,7	78,9	45,9	14,8	17,6	13,5	20,8
8	X	♀	1,96	63,8	86,8	48,8	18,4	16,2	14,2	23,4
			3,19	64,9	77,2	43,2	15,4	16,1	11,7	19,9

Таблица 2. Хімічны састаў мяса качанят

Група доследу	Лінія, спалучэнне	Узрост, дзеён	Колькасць у сырм рэчыве, %					
			вада	сухія рэчывы	тлушч	пратэін	попел	
1	W×T ₂	♀	63	64,0	36,0	24,7	10,0	1,3
		♂	63	64,2	35,8	24,3	10,0	1,5
2	Z×T ₂	♀	63	63,0	37,0	25,5	10,0	1,5
		♂	63	63,0	37,0	25,3	10,2	1,5
3	W×X	♀	70	65,4	34,6	21,6	11,4	1,6
		♂	70	64,8	35,2	21,9	11,8	1,5
4	Z×X	♀	70	64,9	35,1	22,8	10,8	1,5
		♂	70	64,7	35,3	22,0	11,8	1,5
5	T ₁ ×T ₂	♀	49	51,3	48,7	35,0	11,4	2,3
		♂	49	48,9	51,1	37,1	11,8	2,2
6	W	♀	70	66,5	33,5	21,3	10,6	1,6
		♂	70	66,7	33,3	21,0	10,8	1,5
7	Z	♀	70	66,5	33,5	21,4	10,6	1,5
		♂	70	66,5	33,5	21,5	10,5	1,5
8	X	♀	70	65,7	34,3	21,7	10,9	1,7
		♂	70	65,3	34,7	21,5	11,5	1,7

Мясныя явасці гібрыдных мускусных, пекінскіх качанят і мулардаў у параўнанні з мускуснымі качанятамі трох зыходных ліній пададзены ў табл. 1. Ацэнку іх рабілі шляхам анатамічнага разбірання 6 галоў качанят (3 самцы і 3 самкі) кожнага спалучэння сярэдніх па жывой масе, забітых у аптымальныя тэрміны.

Выхад патрашонай тушкі быў высокі ў мулардаў (64,8—65,7%), якія па гэтым паказчыку на 3,0—7,2% пераўзыходзілі качанят кросу Тэмп і на 0—2,3% — гібрыдных мускусных качанят. Лепшым выхадам мышцаў ад патрашонай тушкі (46,5—48,8%) вызначаліся чыстапародныя мускусныя самкі, у якіх былі добра развітыя грудныя мышцы.

На тым жа ўзроўні быў паказчык выхаду мышцаў і ў гібрыдных мускусных самак. У качанят кросу Тэмп ён быў значна больш нізкі і адрозніваўся адпаведна на 7,2—13,3, 7,5—12,9 і 5,4—9,1% ад чысталінейных, а таксама гібрыдных мускусных качанят і мулардаў.

У качанят кросу Тэмп асноўная доля ядомых частак прыпадала на мышцы і скуру з падскурным тлушчам, суадносіны паміж якімі склалі 1,08—1,14. У тушках мулардаў доля мышцаў была ў 1,41—1,86 раза больш высокай, чым скуры. У гібрыдных і чысталінейных мускусных качанят гэтыя суадносіны ўзраслі адпаведна да 1,73—2,11 і 1,95—2,21 раза за кошт меншай у параўнанні з мулардамі і пекінскімі качанятамі колькасці скуры з падскурным тлушчам у складзе асноўных ядомых частак патрошанай тушкі.

Праведзены аналіз хімічнага саставу мяса (табл. 2) паказаў, што ў гібрыдных качанят WХ і ZХ колькасць тлушчу знаходзілася на ўзроўні 21,6—22,8%. Гэта на 0,1—1,8% больш, чым у мясе чыстапародных мускусных качак, і на 12,2—15,5% менш, чым у качанят кросу Тэмп. Мяса мулардаў па колькасці тлушчу было больш блізікім да мяса мускусных, чым да пекінскіх качанят. Па колькасці пратэіну, які займаў у складзе мяса 10,0—11,8%, значных адрозненняў паміж групамі не было.

Такім чынам, мускусныя качаняты і муларды па мясных якасцях пераўзыходзяць больш хуткаспелых пекінскіх качанят кросу Тэмп, мяса якіх змяшчала 35,0—37,1% тлушчу. У зыходных лініях мускусных качак колькасць тлушчу ў тушцы знаходзілася на ўзроўні 21,0—21,7%. У гібрыдных мускусных качанят гэты паказчык дасягаў 22,8%. Мяса мулардаў па колькасці тлушчу (24,3—25,5%) было больш блізікім да мяса мускусных, чым да пекінскіх качанят. Нягледзячы на яшчэ нізкія ўзнаўленчыя якасці пры атрыманні гібрыдных мускусных качанят і мулардаў гэта птушка ўяўляе пэўную цікавасць для павелічэння вытворчасці ня-тлустага, з высокімі смакавымі якасцямі мяса і ў далейшым можа скласці канкурэнцыю шырока пашыраным кросам пекінскіх качак.

Summary

Meat qualities of hybrid Muscovy, Pekin and Mule ducklings were studied and compared with Muscovy ducklings of 3 initial strains. Meat of Muscovy and Mule ducklings was shown to contain fat by 9.5—16.1% less than that of Pekin ducklings.

Літаратура

1. Веремеенко Р. // Птицеводство. 1987. № 2. С. 11—12.
2. Горячко Н. Т. // Производство мяса уток. Мн., 1984.
3. Горячко Н., Косьяненко С., Куракевич Г. // Птицеводство. 1989. № 11. С. 36—37.
4. Avanzi C. // Poultry Internat. 1980. Vol. 19, N 5. P. 14—20.

*Беларуская занальная доследная станцыя
на птушкагадоўлі ААН
Рэспублікі Беларусь*

*Паступіў у рэдакцыю
11.01.93*